

587

1785. Ιδιωτικό δικαιοπρακτικό έγγραφο. Κορινθία.

Ν. Πιέρρος, «Προεπαναστατικὸν ἔγγραφοι συμβιβασμοῦ τῶν χωρίων Ζάχολης καὶ Σελιάνας (1785)», στα *Πρακτικὰ τοῦ Β' τοπικοῦ συνεδρίου Κορινθιακῶν ἐρευνῶν*, Ἀθήνα 1986, σ. 136-137.

588

1785. Απόφαση κομπανίας εμπορευομένων με την οποία διορίζεται νέος επιστάτης και ανανεώνεται η ισχύς των παλαιών καταστατικών ρυθμίσεων. Μίσκολτς.

Ν. Danova, V. Todorov, «Ελληνικά έγγραφα από το αρχείο της πόλης Μίσκολτς (Ουγγαρία)», στον τόμο *The hellenic diaspora. From antiquity to modern times*, τ. 2, Amsterdam 1991, σ. 175-189.

1785, 6 Μαρτίου

«Εἰς δόξαν θεοῦ καὶ ἀγίων πάντων

1785. Μαρτίου 6. εἰς Μισκόλτζι. κάμνωμεν ἐνθίμῃσιν, ὅτι τὴν σήμερον ἔκαμεν ἡ ἔν Μισκόλτζι τῶν οὐχὶ ἐννομένων ἀνατολικῶν ὀρθοδόξων ἀδελφότης κοινὴν συνάθρῃσιν, καὶ ἀφοῦ ὁ κύρ Ἀναστάσιος τζαμπίκου τὴν ἐπιστάσιαν τῆς κυβερνήσεως τῆς ἀδελφότητος τὴν ἐβάσταξεν τόσον καιρόν, ὥστε εἰς τό ἐξῆς νά μὴν ἤθελε νά τὴν δεχθῇ, κοινῇ τῇ γνώμῃ καὶ θελήσει, ἔδωκεν ἡ ἀδελφότης τὴν ἐπὶ στάσιαν τῷ κυρίῳ Γεωργίῳ πατάκη, ἀπὸ τὴν σήμερον διὰ χρόνον καιρόν I: ἂν δὲν θελήσῃ νά τὴν βαστάξῃ παρὰ νῶ: I: νά εἶναι προεστὸς καὶ κυβερνητὴς ὅλλων τῶν ὑποθέσεων τῆς ἀδελφότητος, Ἐκκλησίας μας πνευματικοῦ Πατρός μας, σχολείου καὶ διδασκάλου μας, ἀντανά μέ τοὺς ὀμνεγμένους διὰ συμβουλὰ τυράς του καὶ συμβοηθοῦς του, ἡγουν: κυρ Ἀναστάσιον τζαμπίκου, πρόην προεστόταν μας, κυρ Ἰωάννην τίμτζα, κυρ Μανόλην διαμαντή, κυρ Ἀναστάσιον κοσμίκη, κυρ Ναούμ κοσμίκη, κυρ Μιχάλην ζουπάνου, κύρ ἀθανάσιον πεσχάρου, καὶ κύρ Ἀθανάσιον βρέτε, δίδοντες εἰς αὐτοὺς τὴν ἐξουσίαν, ὅλλα τὰ πράγματα νά τὰ κυβερνήσουν, κατὰ τοὺς κάτωθεν παλαιούς νόμους τῆς ἀδελφότητος, τοὺς ὁποίους καὶ τώρα τοὺς ἀνακαινίζομεν, καὶ διὰ μεγαλητέραν βεβαίωσιν, ὅτι ὅλλοι κοινῶς ὑποχρεώμεθα νά τοὺς φιλάξωμεν, ἰδοχείρως τοὺς ὑπογράφωμεν: ἡγουν:

I^ο. Ὁ προεστὼς ὁποῦ φέρει τό πρόσωπον ὅλλης τῆς κοινότητος, κάθε μίαν ὑπόθεσιν, ἐγγίζουσιν ὅλλην τὴν ἀδελφότητα, ἔχει χρέος πρῶτον νά τὴν κοινωγήσῃ μέ τοὺς ὀμνεγμένους καὶ συμβουλὰτοράς του, καὶ ἂν αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις θέλει τοὺς φανεῖ δίσκολλη, ἀλέως νά μὴν τοὺς εἶναι σιγχωριμένον μόνοι τους νά κάμουν τὴν ἀπόφασιν, παρὰ σηνάζοντας ὅλλην ὁμοῦ τὴν κοινότης καὶ τότες, καθὼς φανῇ εἰς ὅλλους εὐλογον, νά ἀποφασισθῇ, ἀλέως ὑποχρεόνονται νά δώσουν λογαριασμόν διὰ αὐτό ...

5^ο. Ὁ προεστὼς καὶ οἱ ὀμνηγμένοι, ἔχουσιν χρέος ὑπὸ κάτω τοῦ ὅρκου τους, κάθε ἀναφορὰν τῶν συναδελφῶν νά τὴν τελειώσουν, καὶ χάριν, χωρὶς καμμιᾶς πλερωμῆς νά κάμουν τὴν

ἀπόφασιν, χωρίς νά κοιτάξουν προσόπατα, ἥ κρατήσουν χατήρι δια συγγένειαν, φιλίαν ἀλλά ἀπροσοπόλείπτως μέ καλίν συνίδισιν νά κρίνουν δίκαια, καί τήν ἀπόφασιν μέ ὅλλα τά περιστατικά, νά τήν γράψουν εἰς τό προτόκον· εἰ δέ καί θέλει εἶσθαι ξένος ὁ ἄνθρωπος ὄχι ἀπό τήν κοινότητά μας, καί ἔρχεται μέ ἄλλον ξένον ἐδῶ νά κριθῇ, τον τοιούτον ἡ ἀναφορά νά μίν θεωριθῇ ἀρχήτερα, παρὰ ἀφού διά τήν χασομερίαν καί κόπον τῶν ἐδῶ ἀδελφῶν πλερώση *F. 12*. ἤγουν δώδεκα, καί μέ τούτην τήν πλερομήν νά τοῦ δοθῇ καί τό ἐξτράκτον ἀπό τό προτόκουλον, εἰ δέ καί καννένας ἀπό τούς ἀδελφούς μας θελήσῃ νά εὐγάλῃ τό ἐξτράκτον ἀπό τό προτόκουλον, νά πλερώσῃ *F. 6*. ἀλλέως νά μίν τοῦ δωθῇ. 6^ο. Ὅλλα τά ἀδέλφια τῆς κοινότητος τούτης πιτρέπονται, ὅσαις φοραῖς τυχαίνη νά ἔχῃ καμμίαν ἀναφοράν μέ ἄλλον ἀδελφόν, μέ καννέναν τρόπον νά μίν τοῦ εἶναι συγχωριμον ἀρχήτερα νά εὐγῇ εἰς τά ἔξω κρητίρια, παρὰ πρῶτον νά θεωριθῇ ἡ ἀναφορά του εἰς τήν κοινότητα, καί τούτο διά νά φιλαχθῇ ἡ τιμή τοῦ καθ' ἑνός, καί νά μίν τοῦ ἀκολουθήσουν ἔξοδα, εἰ δέ καί τολμίσῃ τινάς, ἀρχήτερα νά εὐγῇ εἰς τά ἔξω κρητίρια παρὰ ἡ κοινότης νά θεωρίσῃ τήν ὑπόθεσίν του, ὁ τοιούτος νά πλερώσῃ ἐκδίκησιν ἡ μπιουντιτίση εἰς τήν κοινότητα *F. 12* ἤγουν δώδεκα.

7^ο. Ὁ προεστώς καί οἱ ὁμνεγμένοι νά μίν εἶναι χρεώσται ἀπλῶς καί ὡς ἔτιχεν καθε μίαν ὑπόθεσιν νά τήν θεωρήσουν καί νά τήν κρίνουν ἀλέως, παρὰ ὁ κάθε ἕνας νά δώσῃ τό κλαύσιμόν του ἐνγράφως, διά νά ἡμπορέσουν νά τω γράψουν εἰς τό προτοκουλον, καί καθε μίαν ἀπόφασιν ὁπού νά κάμνουν εἴτε οἱ ἴδιοι ὁμνεγμένοι, εἴτε ἂν τύχῃ νά εἶναι καί ἄλλοι καλισμένοι, ὅσοι κρίνουν τήν ὑπόθεσιν, καί ὅσοι εὐρεθούν εἰς την τότε σύναξιν παρῶν, ὅλλοι νά ὑπογράψουν τήν ἀπόφασιν ἰδιοχείρως, μά τουλάχιστον νά εἶναι 6. ὁμνεγμένοι ἀλίως ἡ ἀπόφασις, ἂν εἶναι ολιγώτεροι, νά εἶναι ἄκυρος ...

15^ο. Ὅσαις φοραῖς ὁ προεστός μου καί οἱ ὁμνεγμένοι ἤθελαν τό γνωρίσῃ ἀναγκαίον, δικαίον καί εὐλογον νά κάμνουν τήν συνάθροισιν, καί νά κραξουν ὅλλιν τήν ἀδελφότητα, ὅλλοι ὑποχρεώμεθα, ἀπροφασίστως νά ἐρθούμεν εἰς τήν κοινότητα, (ἔξω μόνον ἂν δέν εὐρεθῇ εἰς τό βαρώσι ἐδῶ, ἡ ἔχῃ καμμίαν δικαίαν ἀφορμήν, ἡ ὁποία τόν ἐμποδίζει νέ ἔλθῃ) εἰ δέ καί ὁ προεστός στέλνει καί μάς κράζει εἰς τήν συναθροισιν, καί ἡμεῖς ἤθελάμεν παρακούσῃ καί δέν ἤθελάμεν πηγαίνῃ διά ἰνάτι, πίσμα, ἡ καταφρόνισίν του, καί γίνεται ἐμπόδιον εἰς τήν σύναξιν, ὁ τοιούτος ὁπού δέν ἤθελεν ἔλθῃ, ἂν εἶναι ὁμνεγμένος, νά πλερώσῃ μπιούντιτίσι *F 12*. ὡσάν ὁπού δίδει κακόν παράδειγμα εἰς ἄλλους, εἰ δέ καί εἶναι ἀπό τούς ἡθιλοίπους τινάς, νά πλερώσῃ *F 6* ...

18^ο. Κλέπτῃν ἄνθρωπον, διά τοιούτον μαρτιριμένον, φανερόν μεθήστακα, ὁ ὁποῖος νά μίν θελίσῃ νά κάμῃ ἀποχήν καί νά διορθωθῇ, ἄδικον φανερόν ἄνθρωπον καί ψεύτην, ἐπίορκον καί βλάσφημον, φανερόν πόρνον ὁπού δέν διορθώνεται, μάλιστα δίδει κακόν παράδειγμα εἰς ἄλλους, μέ καννέναν τρόπον νά μίν τόν δεχθόμεν, μάλιστα ἀνάμεσα εἰς τούς ἀδελφούς μας ἂν εὐρεθῇ καννένας (τό ὁποῖον μίν τό δώσῃ ὁ θεός) καί νουθητευθῇ ἐώς τρίτην φοράν, καί δέν θελίσῃ νά καλιτερεύσῃ τη ζωήν του, ὁ τοῖουτις νά ἀποβαλθῇ ἀπό τήν κοινότητα ὡς κακός ἄνθρωπος, διά σοφρονισμόν ἄλλων.

19^ο. Ἡ Μέθῃ ἡθειδῇ καί εἶναι πάντων τῶν κακῶν ἡ ἀρχή καί τῶν καλῶν ἔργων ἡ φθορά, εὐκαρία μάχης καί ὕβρισις, ἔτζι ἀπηγορευεται ἀναμεσόν μας, ὁπού κάμνοντες τήν πραγμάτιάν μας ὄντε εἰς τά ποτρούμι νά μίν ἀκολουθήσῃ, διά νά λείψῃ ἀπό ἀνάμεσόν μας ἡ μάχη καί ἡ ὕβρισις, ἡ ὁποία σιχνάκις ἀκολούθησαν. Ὅθεν θεσπίζομεν τήν σήμερον, διά πάντοτες, ἡ μέθῃ εἰς ὁποιόν μας καί ἂν τύχῃ, καί εὐρέθεις μεθισμένος, μλαώσῃ τινάς μέ

καννέναν, ἢ ὑβρίση, ἢ βλασφημίῃ. ὁ τοιοῦτος ἂν εἶναι ἀπό τούς κοινούς, νά πλερώσῃ μπιουντιτίσι ἢ ἐκδίκησιν *F* 6. ἢ δέ καί εἶναι ἀπό τούς ὁμνεγμένους, νά πλερώσῃ *F* 12, διά νά σοφρονισθοῦν οἱ ἡθίλοιποι, καί ὅποιος δέν ἔχει, ἢ δέν θελήσῃ νά τά πλερώσῃ, νά φάγῃ τόσα δεκανίκια, ὅσα *F* ἔπρεπε νά πλερώσῃ ...

Τούτα εἶναι τά πόνηκτα καί οἱ κανόνες, ὅπου ἔθεσπυσάμεν ἀπαρασάλευτα νά φιλαχθῶσι, καί νά κρατιθῶσι, καί διά τίν στερέωσιν τούτων, ἡμεῖς ὅλλοι οἱ ἐδῶ εὐρισκόμενοι Ἰδιοχείρως τά ὑπεγραψάμεν εἰς ὅλλα στεργοντες, ὁ δέ προεστώς μας καί οἱ ἐπίλοιποι ὁμνεγμένοι. ἐνώπιον ἡμῶν πάντων, καί τού Πνευματικού μας πατρός κυρίου Εβρέτα μπενδέλα, καί Διδασκάλου μας κυρίου Ἰωαννου ἀποστόλοβικ ζώσα φωνῇ οὕτως ἔβαλλαν τόν ὄρκον τους ...».

588α

1785-1820. Διαταγές των δραγουμάνων του οθωμανικού στόλου προς τους κατοίκους της Σίφνου αναφερόμενες κυρίως σε φορολογικά ζητήματα και ιδιωτικές διαφορές. Γράμματα του Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Γρηγορίου Ε΄. Κωνσταντινούπολη, Σίφνος, Χίος.

Β. Σφυρόερας, «Έγγραφα τῆς νήσου Σίφνου (1785-1820). Έκ τῆς συλλογῆς Γεωργίου Σ. Μαριδάκη», *ΕΜΑ* 17-18 (1967-1968), σ. 6-44, αρ. 1-15.

ΕΓΓΡΑΦΟ ΤΟΥ ΔΡΑΓΟΥΜΑΝΟΥ ΤΟΥ ΣΤΟΛΟΥ Κ. ΧΑΝΤΖΕΡΗ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ
ΤΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΤΗΣ ΣΙΦΝΟΥ

1796, 13 Αυγούστου

«Τιμιώτατοι καὶ ἡμέτεροι προσφιλέστατοι προεστῶτες καὶ ἐπίτροποι τῆς νήσου Σίφνου, τὴν τιμιότητά σας προσφιλῶς χαιρετοῦμεν· εἴητε ἡμῖν ὑγιαίνοντες ἐν εὐημερίᾳ. Ἐπειδὴ ἐγένετο γνωστὸν εἰς ἡμᾶς ὅτι ὁ ἐν τῷ ἐλληνικῷ σχολείῳ μέγας ὄντας, ἐν ᾧ κάθηται ὁ διδάσκαλος καὶ παραδίδει τὰ μαθήματα, ἔπρεπε πρὸ μικροῦ, καὶ ἤδη οὐκ ἔχει τὸν τρόπον οὔτε τὸ σχολεῖον, οὔτε τὸ κοινόν σας νὰ οἰκοδομήσῃ τὸν ῥηθέντα ὄντα, ὄντα πάνυ ἀναγκαῖον, οἶδαμεν δὲ ἐν τούτοις ὅτι ὁ μακαρίτης Κυζίκου κὺρ Ἀγάπιος ἐπαφῆκεν εἰς τὸ κοινόν σας δύο χιλιάδας πεντακόσια γρ(όσια), παραγγείλας τὸ τούτων διάφορον νὰ δίδεται ὑπὲρ ψυχικοῦ τοῦ μνημοσύνου, διὰ τοῦτο γράφοντες προστάζομεν σφοδρῶς καὶ ἀποφασιστικῶς, ὅπου τὰ ἀπὸ τοῦ περυσينوῦ διαφόρου τῶν ῥηθέντων ἄσπρων ἐκείνου τοῦ μακαρίτου ἑκατὸν πεντήκοντα γρ(όσια), ὁμοίως καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ φετεινοῦ διαφόρου ἄλλα ἑκατὸν πεντήκοντα, συμποσούμενα ὅλα εἰς γρ(όσια) τριακόσια, χωρὶς ἄλλο, διὰ χειρὸς τοῦ λογιωτάτου ἐδικοῦ μας κοινοῦ σας καντζιλλιέρη Κωνσταντίνου Παλαιοῦ νὰ δοθῶσιν εἰς τὸν Ἀντώνιον Νιοτάρην, ὅπου δι' ἐπιστασίας αὐτοῦ τοῦ Ἀντωνίου καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν τριακοσίων γρ(όσιων) νὰ ἀνοικοδομηθῇ ὁ καταπεσὼν ἐκεῖνος ὄντας τοῦ σχολείου μέχρι τῆς πρώτης Ὀκτωβρίου ἐξ ἀποφάσεως, καθότι, ἂν μάθωμεν πὺς ἕως τότε δὲν ἐτελείωσε καὶ ἀπὸ μέρους σας κοινῶς δὲν ἔγινε προθυμία καὶ ἐπιμέλεια διὰ τὴν ταχεῖαν τελείωσιν ἐκείνου τοῦ ὄντα, ἀφορήτους προσωπικὰς παιδείας καὶ ζημίας ἀνεπαισθήτους θέλετε ἴδει διενεργουμένας καθ' ὑμῶν, ὡσὰν ὅπου ἀδιαφορεῖτε εἰς τὰ πρὸς τὴν βελτίωσιν τοῦ σχολείου σας, ὅπερ εἶναι καὶ ὁ ἔπαινος καὶ ὁ καλλωπισμὸς τοῦ τόπου σας. Ἐν ὀλίγοις

